

Bijlage 2.

(bijlage bij raadsvoorstel van 10 januari 2012)

DE DRIE DECENTRALISATIES

In bijgaande notitie worden de consequenties van de drie decentralisatie nog eens uitgewerkt. Voor een groot deel komt deze informatie overeen met de bijlage bij de brief die de raadscommissie op 12 juli 2011 is gezonden. De informatie is aangepast aan de (regionale) ontwikkelingen van de afgelopen 6 maanden..

1. Wet Werken naar vermogen (WWNV)

Nederland kent diverse regelingen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag te helpen. Deze regelingen slagen er (nog) onvoldoende in om mensen het beste uit zichzelf te laten halen. Hierdoor zijn er nog te veel mensen met een arbeidsbeperking, die niet werken terwijl zij daartoe (deels) wel in staat zijn of in een beschutte omgeving werken, terwijl dat lang niet altijd nodig is.

De WWNV wordt een brede voorziening met zoveel mogelijk gelijke rechten, plichten en arbeidsmarkt-kansen voor mensen met een (gedeeltelijk) arbeidsvermogen die nu nog gebruik maken van de verschillende regimes van de WSW, Wet Wajong, WWB/WIJ.

Het uitgangspunt is dat iedereen naar vermogen werkt:

- bij voorkeur bij een reguliere werkgever;
- hierbij is ondersteuning of begeleiding beschikbaar voor personen die dat nodig hebben;
- verder kan loondispensatie ingezet worden voor mensen die nog niet volledig zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen;

Het betrekken van werkgevers is heel belangrijk. Hierbij is het belangrijk dat regels eenvoudig, effectief en uniform (indien het over diverse regio's gaat) zijn voor werkgevers en zo min mogelijk bureaucratisch.

Het beleid met betrekking tot de WWNV zal vastgelegd moeten worden in een verordening, die wordt vastgesteld door de Gemeenteraad. Hierbij moet de gemeente zorgen dat de verschillende groepen in vergelijkbare mate aan bod komen, waarbij speciale aandacht wordt besteed aan mensen met een arbeidshandicap. Het is niet de bedoeling dat er re-integratiemiddelen ingezet worden voor personen, van wie wordt verwacht dat zij zelfstandig een baan kunnen bemachtigen.

Personen die reeds onder de WSW of Wajong vallen, houden hun rechten.

De Wet werken naar vermogen gaat gelden voor:

- WWB/WIJ (per 1 januari 2012);
- Wajonger met arbeidsvermogen die vanaf 2012 in de Wajong regeling zijn ingestroomd (per 1 januari 2014).
- personen die onder het huidige regime in aanmerking zouden komen voor een WSW indicatie (niet zijnde 'beschut werken') en personen met arbeidsvermogen die onder het huidige regime in aanmerking zouden komen voor een Wajong. Deze 2 doelgroepen verdwijnen per resp. 2012 en 2014 en gaan over in de WWNV.

Het kabinet raamt dat als het niets doet er jaarlijks 16.000 Wajongers bij zullen komen.
--

Met deze wetwijziging stromen er naar verwachting nog maar 6.000 mensen in de Wajong. De overige 10.000 mensen kunnen (deels) werken en vallen onder het regime van de WWNV. De inschatting is dat 5.000 mensen inkomensondersteuning nodig hebben en dat de overige 5.000 voldoende middelen hebben om in het eigen bestaan te kunnen voorzien. (inkomen partner, of vermogen).

1.1. Aanscherpingen WWB/WIJ (per 2012)

Ondanks het feit dat hier in het bestuursakkoord en in de hoofdlijnennotitie niet over wordt gesproken, is het toch belangrijk om even kort de aanscherpingen WWB/WIJ die per 2012 in gaan te benoemen.

Het betreft in een aantal gevallen ingrepen, die een voorloper zijn op de WWNV en waarmee het Rijk centraal een aantal belangrijke zaken gaat regelen:

- Aanscherping gezinsbijstand/huishoudinkomen
- Aanscherping toegang tot de bijstand (4 weken eis)
- Tegenprestatie (naar vermogen) voor een uitkering
- Alleenstaande ouders (verdwijnen van diverse heffingskortingen en invoeren vrijlating)
- Beperking verblijfsduur in het buitenland
- Eis beheersing Nederlandse taal
- Sanctiebeleid: van gemeentelijke bevoegdheid naar wettelijke plicht
- Terugvordering: van gemeentelijke bevoegdheid naar wettelijke plicht
- Afschaffing Wet Werk en Inkomen Kunstenaars – WWIK
- Landelijke norm voor minimabeleid – 110% WML

Wat betreft het onderdeel “Tegenprestatie (naar vermogen) voor een uitkering” gaat het om een “kan” bepaling: gemeenten zijn vrij aan dit onderdeel wel of geen invulling te geven. Wij zijn van mening dat wij hier wel invulling aan gaan geven.

1.2.. Wie treft het en wanneer gaat het in

De wet betreft een bundeling van de WSW, Wajong en WWB/WIJ. Niet voor iedereen heeft de WWNV gevolgen.

Zie onderstaande tabel:

Wet	Toelichting doelgroep	Blijft in wajong gWSW	Gaat over naar WWNV per	Opmerking
WWB/WIJ	Personen met een uitkering / werkleeraanbod op grond van de WWB of WIJ		2013	Hiermee komt er weer één regeling voor personen tot 27 jaar en personen vanaf 27 jaar en wordt geen onderscheid meer gemaakt naar leeftijd
	Nuggers met een arbeidsbeperking		2013	Nieuwe doelgroep
Wajong	Duurzaam en volledig arbeidsongeschikt (75% WML)	Wajong		Voor oude, nieuwe en toekomstige duurzaam en volledig arbeidsongeschikten wijzigt er niets.
	Instroom in wajong met	Wajong	WWNV	Deze personen gaan van 75%

	arbeidsvermogen tot en met 2011 (70% WML vanaf 2014)	(korte termijn)	(verwachting lange termijn)	WML naar 70% WML in 2014.
	Instroom vanaf 2012 met arbeidsvermogen		2014	Bij personen die instromen in 2012 en 2013 wordt direct gemeld dat het om een tijdelijke Wajong gaat en dat zij per 2014 overgaan naar de WWNV.
WSW	Aangewezen op beschut werken	WSW		Voor personen die nu of in de toekomst aangewezen zijn op beschut werken wijzigt er niets.
	In bezit van WSW indicatie afgegeven tot 15 mei 2011	WSW		Houden rechten conform CAO WSW, worden evt. herkeurd volgens oude indicatie.
	In bezit van WSW indicatie (niet zijnde beschut werken,) afgegeven vanaf 15 mei 2011.		2013	Kunnen tot 2013 instromen. Na 1 januari 2013 herindicatie volgens nieuw criterium beschut werken.

Tijdsplanning

Niet alle wijzigingen worden tegelijkertijd van kracht.

In onderstaande schema staat welke wijzigingen per welke datum ingaan.

Ingangsdatum	Wet/Doelgroep	Onderwerp
01-01-2012	WWB/WIJ	Aanscherpingen / maatregelen WWB/WIJ
	WSW	Redesign sociale werkvoorziening
	WIJ	Afschaffing WIJ, wordt onderdeel van WWB
	WWIK	Afschaffing wet voor kunstenaars
01-01-2013	WWNV	Invoeringsdatum Wet werken naar vermogen
	WWB (WIJ)	WWB-ers gaan over naar de WWNV
	Nuggers met arbeidsbeperking	De gemeente heeft de plicht om nuggers met een arbeidsbeperking te ondersteunen naar werk.
	WSW detacheringen begeleid werken	Deze definitie verdwijnt per 2013. Maar personen die tussen 15 mei 2011 en 1 januari 2013 instromen gaan per 1 januari 2013 over naar de WWNV.
01-01-2014	Wajong (instroom 2012) met arbeidsvermogen	Wajongers met arbeidsvermogen die vanaf 2012 instromen in de Wajong, gaan per 2014 onder de WWNV vallen.

1.3 . Aantallen

UWV voert op dit moment de Wajong uit en blijft ook in de toekomst verantwoordelijk voor de jongeren die duurzaam geen arbeidsmogelijkheden hebben.

Jaarlijks stromen er ongeveer 16.400 Wajongers in.

Voor 2013 verwacht het UWV een instroom van ongeveer 15.000 jongeren.

- 15% hiervan zal duurzaam geen arbeidsmogelijkheden hebben;
- 35% zit op school of volgt een bedrijfsopleiding;

- 20% heeft tijdelijk geen arbeidsmogelijkheden, omdat ze bijvoorbeeld bezig zijn met een behandeling. (veelal jongeren met een psychiatrische aandoening als Borderline of schizofrenie). Deze groep kan overigens wel een uitkering in het kader van de Wwv aanvragen. (ongeveer de helft zal alsnog uitkomen op de Wajong)
- 30% bestaat uit jongeren die beschikbaar zijn voor begeleiding naar werk.

In 2010 stroomden in de gemeente Beemster 6 jongeren in de Wajong.

In eerste instantie zal Beemster te maken krijgen met 2 jongeren met een beperking die beschikbaar zijn voor werk, wat kan oplopen tot uiteindelijk 4 á 5 per jaar.

Voor wat betreft de WSW heeft Beemster voor 2012 een taakstelling van 17,13 fte.

1.4 Alleen of samen doen?

Het samenwerkingsverband is in twee regio's werkzaam. De gemeenten Graft-de Rijp en Schermer vallen onder werkgebied Noord-Kennemerland, terwijl Beemster en Zeevang onder Zaanstreek/ Waterland vallen.

Daarbij is met de samenwerkende gemeenten overeengekomen dat de samenwerkings-overeenkomst voor Sociale Zaken met ingang van 2013 stopt. In onze gemeente is uitgesproken dat wij de gemeente Purmerend als samenwerkingswerkingspartner zullen benaderen. Er zijn bestuurlijk al contacten maar ook ambtelijk worden de eerste contacten gelegd.

De ontvlechting van het team Zorg en Inkomen en de overdracht van het huidige cliëntenbestand is een project dat afzonderlijk zal worden begeleid. Hierbij zullen de ontwikkelingen van de Wwv betrokken worden. Er zal waar mogelijk en wenselijk aansluiting gezocht worden bij de aanpak die de regio Zaanstreek/Waterland en Purmerend kiest.

Daarbij moet onze gemeente in samenspraak met Purmerend kijken naar de mogelijkheden die er zijn om passende werkzaamheden/activiteiten aan te bieden aan de doelgroep. Hiertoe moet in elk geval contact gezocht worden met de plaatselijke werkgevers en vrijwilligersorganisaties.

Sociale Werkvoorziening Zaanstreek-Waterland

In de regio Zaanstreek Waterland worden stappen gezet om tot een nieuwe toekomstbestendige SW-organisatie te komen. Hiervoor is een regionale projectgroep opgericht. De Sociale Werkvoorziening dient te worden afgebouwd naar een voorziening waarin alleen beschut werken wordt aangeboden aan arbeidsgehandicapten die daarop aangewezen zijn. Verder moet het aantal mensen dat werkzaam is bij een sociale werkvoorziening in 15 jaar worden teruggebracht tot 1/3 van het huidige aantal. De komende wetswijzigingen plaatsen de 9 gemeenten die de huidige WSW binnen de gemeenschappelijke regeling Baanstede uitvoeren voor een forse opgave. Dit vraagt om ingrijpende keuzes.

Het Algemeen Bestuur van Baanstede heeft om deze reden aan Ernst & Young opdracht gegeven een visie te ontwikkelen om de toekomst van beschut werken en de positie van Baanstede daarbinnen. De uitkomsten van het onderzoek zouden moeten dienen als basis voor verdere besluitvorming binnen de gemeenteraad over de toekomst van de uitvoering van de WSW. Tevens dient het als basis voor de aanvraag van het herstructureringsplan. De gemeentesecretarissen van de regio Zaanstreek/Waterland hebben echter uitgesproken dat zij niet tevreden zijn over de benadering van Ernst en Young. Deze is te veel alleen vanuit de WSW geredeneerd en te weinig afgestemd op de ontwikkelingen die er zijn vanuit de andere transities. Daarom is er vanuit het Algemeen Bestuur van Baanstede inmiddels besloten dat er naast de directeur een projectleider wordt aangesteld die zal komen met voorstellen integraal afgestemd zijn met de gehele transitie.

1.5 Financiële gevolgen

Het is momenteel nog onduidelijk wat de financiële consequenties voor onze gemeente zijn. In elk geval is wel duidelijk dat wij geen extra incidentele middelen krijgen voor de invoering. Er is wel een aantal landelijke uitgangspunten bekend die hieronder beschreven worden.

Wet Sociale Werkvoorziening

- Voor de herstructurering van de WSW wordt eenmalig maximaal € 400 miljoen (over de periode van 2012 – 2018) beschikbaar gesteld. Hiervoor dienen uiterlijk 30 april 2012 herstructureringsplannen ingediend te worden. Deze middelen zijn (nadrukkelijk) niet bestemd om exploitatietekorten af te dekken.

Werkdeel

- Naast eerdere bezuinigingen op het werkdeel, worden opnieuw bezuinigingen doorgevoerd op de re-integratiegelden. Met ingang van 2012 gaat het om een bedrag van € 400 miljoen, oplopend naar € 690 miljoen in 2015.
- Weliswaar wordt er € 122 miljoen re-integratiemiddelen Wajong structureel overgeheveld, maar dit niveau wordt pas op z'n vroegst bereikt in 2019.

Inkomensdeel

- Voor de Wet werken naar vermogen geldt min of meer de financieringssystematiek zoals deze wordt toegepast bij de Wwb / Wij. Wel zal het macrobudget meer in overeenstemming worden gebracht met de feitelijk gerealiseerde landelijke bijstandsvolume (zoals in 2008 – 2011 gold).
- Ook het principe van (incidenteel) aanvullende uitkeringen blijft bestaan (dus als de uitgaven hoger zijn dan het toegekende budget, wordt het tekort gecompenseerd boven een drempel van 10%)
- Door toename van het uitkeringsvolume (Wajong en WSW met arbeidsvermogen) stijgen ook de uitkeringslasten en de rijksbijdrage. Indien het eigen risico (drempel) 10% blijft voor de gemeenten betekent dit tevens ook een hoger eigen risico.

Uitvoeringskosten

- Voor uitvoeringskosten wordt aan de gemeentefondsen toegevoegd; € 4 milj. In 2013, € 18 milj. In 2014 en € 27 miljoen structureel vanaf 2015.
In de mei circulaire 2012 wordt hierover meer informatie verwacht.

1.6 Kansen en bedreigingen

De invoering van de WWNV biedt de gemeente kansen maar geeft ook bedreigingen. Deze worden hieronder kort beschreven.

Kansen:

- Door invoering WWNV krijgen de gemeente meer verantwoordelijkheid maar ook meer beleidsvrijheid om mensen met (gedeeltelijk) arbeidsvermogen aan het werk te helpen. (loondispensatie, tegenprestatie voor een uitkering etc.)
- Bestaande re-integratiebudgetten WSW, WWB, Wajong worden overgeheveld naar de gemeenten en gaan op in één ongedeeld re-integratiebudget. De gemeenten kunnen hiermee gericht en efficiënter de middelen inzetten.
- Door lokaal contacten te leggen met werkgevers en vrijwilligersorganisaties kunnen mogelijk dicht bij de klant passende werkzaamheden worden aangeboden.

Bedreigingen

- Invoering WWNV gaat gepaard met forse bezuinigingen
- De financiële risico's voor de gemeenten nemen toe
- De bestuursovereenkomst Cusoza loopt tot 1 januari 2013. De gemeenten uit het samenwerkingsverband moeten zelf een partner zoeken naar wie zij de taken overdragen. Voor Beemster is dit in elk geval de gemeente Purmerend met de gedachte uit te groeien tot een grotere samenwerking (Inter gemeentelijke Sociale Dienst). Dit heeft gevolgen voor de ambtelijk organisatie (hoe om te gaan met uitbreiding werkzaamheden, welke beleidskeuzes worden gemaakt, hoe vertaalt zich dit in de uitvoering)

1.7 Tijdsplanning

Wat	Wanneer gereed
Startnotitie 3 D's	1 ^e kwart 2012
WWB/WIJ	
• Diversen	1 ^e kwart 2012
• Huishoudtoets	1 ^e kwart 2012
• Normering gem. inkomensbeleid	1 ^e kwart 2012
Bestuurlijke conferentie	Nov 2011 en 23 en 26 januari 2012 (raadsbijeenkomst)
Financiële consequenties WWNV	2012
Visiedocument??	1 ^e kwart 2012
Rol werkvoorzieningschap	3 ^e kwart 2012
Verordeningen opstellen	3 ^e kwart 2012 (ism samenwerkingspartner)
Werkinstructies	4 ^e kwart 2012
Scholing uitvoering	4 ^e kwart 2012
Automatisering	2012 (ism samenwerkingspartner)

2 BEGELEIDING INDIVIDUEEL EN GROEP VAN AWBZ NAAR WMO IN 2013

2.1. Wat houdt de overheveling AWBZ-functie begeleiding naar de gemeente in

Vanaf 2013 zal de AWBZ-functie begeleiding naar de gemeente overgeheveld worden. Het gaat in dit geval om extramuraal begeleiding in de vorm van dagbesteding of woonbegeleiding. Dit betekent dat de gemeente in 2013 verantwoordelijk wordt voor mensen die voor het eerst een beroep zullen doen op begeleiding. Cliënten die al voor 1 januari 2013 een AWBZ-indicatie hebben, behouden in 2013 hun recht dat uiterlijk per 1 januari 2014 eindigt. Vanaf deze datum zullen ook zij zich tot de gemeente moeten wenden.

Gemeenten krijgen er dus een forse taak bij:

- de verantwoordelijkheid over een extra groep burgers waarvan moet worden voorkomen dat ze worden opgenomen in een instelling, zich verwaarlozen, of niet meer deelnemen in de samenleving.

Begeleiding aan mensen die intramuraal in een instelling verblijven, blijft in de AWBZ.

Of ook het zogeheten kortdurend verblijf (bijvoorbeeld logeerhuizen voor kinderen met een verstandelijke beperking) naar de gemeente komt, is nog onduidelijk.

2.1 Wat houdt de functie begeleiding in

Het doel van begeleiding is het bevorderen, het behoud of het compenseren van zelfredzaamheid van burgers met een beperking. De activiteiten die onder de extramurale AWBZ-functie vallen, worden onder de compensatieplicht van de Wmo gebracht. Dit is inclusief vervoer dat aan de begeleidingsactiviteit verbonden is.

De extramurale begeleiding voor Jeugd wordt budgettair betrokken bij de taakstelling

Binnen de functie begeleiding wordt onderscheid gemaakt tussen:

- begeleiding individueel, die ingezet wordt voor o.a. woonbegeleiding of thuisbegeleiding en
- begeleiding groepen waaronder de dagbesteding voor mensen met een verstandelijke beperking en de dagopvang voor ouderen valt.

2.2. Een wijziging van de Wmo verordening is noodzakelijk

De bestaande rechten (indicatie) van de begeleiding gaan niet over naar de gemeente. De met de begeleiding te bereiken resultaten zullen onder de reikwijdte van de compensatieplicht (artikel 4 van de Wmo) gebracht worden, waarvoor een aanpassing van de Wmo-Verordening noodzakelijk zal zijn.

- De Wmo zal op onderdelen aangepast en uitgebreid worden.
- Alle hulpmiddelen rondom zelfredzaamheid in en om de woning zullen onder de werkingssfeer van de Wmo worden gebracht.
- Rijk en VNG maken nadere afspraken om gemeenten en aanbieders te informeren over een adequate wijze van aanbesteden.
- Binnen de Wmo worden de mogelijkheden onderzocht hoe de vermogenstoets kan worden ingevoerd.

2.3. Welke doelgroepen maken gebruik van AWBZ-begeleiding

Ongeveer 180.000 mensen maken nu gebruik van AWBZ-begeleiding. Hiervan zijn ongeveer 120.000 cliënten die Begeleiding Individueel ontvangen van gemiddeld 2,2 uur per week en 90.000 Begeleiding Groep met een gemiddelde van 5 uur per week.

De 6 doelgroepen die gebruik maken van begeleiding hebben matige tot ernstige beperkingen en onderscheiden zich naar beperking en leeftijd:

- Somatische aandoening 0 tot 64 jaar; 65-74 jaar en ouder dan 75 jaar
- Lichamelijk gehandicapt
- Verstandelijk gehandicapt 0 tot 17 jaar en ouder dan 18 jaar
- Zintuiglijk gehandicapt
- Psychogeriatrische aandoening ouder dan 65 jaar en
- Psychiatrische aandoening 0 tot 17 jaar en ouder dan 18 jaar.

Aantal cliënten met een geldige indicatie AWBZ-zorg op 1 juli 2011 totaal 385, waarvan:

Somatische aandoening	Lichamelijke handicap	Verstandelijke handicap	Zintuiglijke handicap	Psychogeriatrische aandoening	Psychiatrische aandoening
145	35	135	5	40	25

Van de grootste cliëntgroep met de dominante grondslag Somatisch (145) vallen er 115 in de leeftijdscategorie 75-jaar en ouder.

Bij de groep verstandelijk gehandicapten (135) zijn er 110 cliënten 18 jaar en ouder.

Aantal extramurale cliënten met een indicatie voor de functie Begeleiding totaal 70, waarvan:

Somatische aandoening	Lichamelijke handicap	Verstandelijke handicap	Zintuiglijke handicap	Psychogeriatrische aandoening	Psychiatrische aandoening
15	-	30	-	5	20

Op 1 juli 2011 hadden 155 cliënten in Beemster een extramurale indicatie, waarvan 70 met een indicatie voor de functie Begeleiding, voornamelijk in de doelgroep Somatisch 75-jaar en ouder. Hiervan heeft elke cliënt gemiddeld 4,3 dagdelen per week Begeleiding Groep, bij cliënten met een Psychiatrische aandoening ligt dit op 6,1 dagdelen per week per persoon.. De overige hebben Begeleiding Individueel met een gemiddelde van 3,1 tot 4,6 uur per week.

Aantal intramurale cliënten met een indicatie voor de functie Begeleiding totaal 225, waarvan:

Somatische aandoening	Lichamelijke handicap	Verstandelijke handicap	Zintuiglijke handicap	Psychogeriatrische aandoening	Psychiatrische aandoening
50	30	105	5	35	-

De grootste groep intramurale cliënten in de gemeente Beemster op 1 juli 2011 wordt gevormd door de verstandelijk gehandicapten in de leeftijdscategorie 18 jaar en ouder (100). Daarnaast kunnen we concluderen dat de meeste cliënten de voorkeur hebben voor levering van zorg in natura (80%).

2.4. Alleen of samen doen?

De samenwerking in het Wmo-loket tussen Beemster, Schermer en Graft-De Rijk stopt per 1 januari 2013. Dit betekent dat wij vanaf 2013 zelf invulling moeten gaan geven aan de Wmo en de werkzaamheden die hieruit voortvloeien.

Onze gemeente heeft aangegeven voor de toekomst in Purmerend een samenwerkingspartner te zien. Bestuurlijk zijn hier contacten gelegd en ook ambtelijk hebben inmiddels oriënterende, informele bijeenkomsten plaatsgevonden.

De verwachting is dat wij voor de uitvoering van de Wmo en de nieuwe taken die er hierdoor bij komen aansluiting zoeken in de regio Zaanstreek-Waterland. Daarbij moeten wij bezien op welke wijze wij uitvoering gaan geven aan de bestaande taken van het Wmo-loket: Zoeken wij hiervoor aansluiting bij Purmerend of gaan wij lokaal een soort van zorgloket opzetten (Buurtzorg?). Hierbij is het ook nog mogelijk dat een scheiding gemaakt wordt tussen de wijze waarop invulling aan de frontoffice wordt gegeven en aan de backoffice (administratieve afhandeling)

2.5. Financieel

- Het in 2013 en 2014 over te hevelen bedrag staat thans nog niet vast. Naar huidig inzicht gaat het bij de decentralisatie van Begeleiding om een bedrag van tussen de € 2,1 en € 3,3 miljard.
Volgens VWS kan er € 2,2 miljard worden overgeheveld naar gemeenten. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de gevolgen dan de Pgb-maatregelen. De effecten hiervan zijn op dit moment nog niet goed in te schatten.
- Op het totale (geïndexeerde) budget dat wordt overgeheveld in 2013 en 2014 wordt een doelmatigheidskorting toegepast van 5%.
- Ter dekking van de invoeringskosten ontvangen wij in 2012 € 46.783. Dit bedrag wordt hiervoor niet gebruikt maar wordt behoefte van de algemene uitgaven bestemd.

3.6 Kansen en bedreigingen

Hieronder worden de mogelijke kansen en bedreigingen beschreven.

Kansen

- De decentralisatie van Begeleiding naar de Wmo biedt kansen om op lokaal niveau deze ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie dicht bij de burger te organiseren.
- Gemeenten zijn in staat de eigen kracht en mogelijkheden van burgers en hun sociale netwerk aan te spreken en maatwerk in de directe omgeving te realiseren. Ook kunnen zij verbindingen leggen met andere Wmo-voorzieningen en andere gemeentelijke domeinen, zoals re-integratie, de bijstand of het woonbeleid. Zo kan de begeleiding meer doelmatig en meer effectief worden georganiseerd.
- Beemster heeft een rijk vrijwilligersleven. De onderlinge betrokkenheid in de gemeente is groot. Dit gegeven kan van groot belang zijn bij het realiseren van dagactiviteiten voor de doelgroep.

Bedreigingen

- De overheveling van deze taken gaat gepaard met een bezuiniging op het budget
- De diversiteit in doelgroepen en ondersteunende activiteiten is een complicerende factor.
- De bestuursovereenkomst voor het Wmo-loket loopt tot 1 januari 2013. De samenwerkende gemeenten dienen zelf een samenwerkingspartner voor na deze periode te zoeken. Als er sprake is van samenwerking op dit terrein zal dit voor Beemster met de gemeenten Purmerend zijn. Dit heeft gevolgen voor de ambtelijke organisatie (hoe om te gaan met uitbreiding werkzaamheden, welke beleidskeuzes gaan we maken).

Tijdsplanning

Vooralsnog is een start gemaakt met regionale bijeenkomsten om van gedachten te wisselen over de toekomstige situatie na de decentralisatie. Er zijn een aantal werkbezoeken bij diverse instellingen in de regio Zaanstad-Waterland gehouden om inzicht te krijgen in de cliënten, hun (woon)situatie en hoe de AWBZ-begeleiding en dagbesteding er thans uitziet.

Verder is er een aantal workshops gehouden met o.a. instellingen, cliëntenraden, zorgaanbieders etc., die voornamelijk in het teken van "expertise en kennisophalen" stonden.

Wat	Wanneer gereed
Startnotitie	1 ^e kwartaal 2011/2012
<ul style="list-style-type: none"> Inventarisatie en analyse (welke cliënten, welke aanbieders, welke kansen, etc) 	4 ^e kwartaal 2011 / 1 ^e kwartaal 2012
<ul style="list-style-type: none"> Visie en keuzen (beleidsarm of -rijk, waar innovatie, welke fasering, welke opdrachtgeverschap, etc.) 	1 ^e kwartaal 2012
<ul style="list-style-type: none"> Uitwerking (Verordening, Beleidsregels, voorbereidingen Inkoop, etc.) 	2 ^e kwartaal 2012
<ul style="list-style-type: none"> Invoering (communicatie met burgers, cliëntenraad, uitvoeringsorganisaties, definitief beleid, etc.) 	3 ^e en 4 ^e kwartaal 2012

3. TRANSITIE JEUGDZORG

3.1 Reden stelselwijziging jeugdzorg

In 2009 is de Wet op de Jeugdzorg geëvalueerd. Conclusie van deze evaluatie is dat de integrale aanpak van geïndiceerde jeugdzorg niet tot het beoogde resultaat heeft geleid. Een belangrijke verklaring hiervoor wordt gevonden in de niet gerealiseerde integrale toegang, gescheiden financieringsstromen en onvoldoende of perverse financiële prikkels om tot effectieve samenwerking binnen de jeugdzorgketen te komen. Mede op basis van deze uitkomsten beoogt het kabinet-Rutte een herziening van het totale stelsel van de jeugdzorg.

In het huidige stelsel zijn gemeenten al verantwoordelijk voor het lokaal preventief jeugdbeleid. Sinds de introductie van de Wmo in 2007, hebben gemeenten namelijk vijf preventieve functies in de opvoed- en gezinsondersteuning: informatie & advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp en de coördinatie van zorg. Daarnaast is de gemeente op grond van de Wet publieke Gezondheidszorg al verantwoordelijk voor het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar; consultatie en GGD.

3.2 Wat gaat er veranderen?

Het huidige stelsel voor jeugdzorg gaat op de schop. En er worden veel veranderingen doorgevoerd. Om de effectiviteit van het stelsel te verbeteren zijn de volgende maatregelen afgesproken:

- Alle taken op het gebied van jeugdzorg worden fasegewijs overgeheveld naar de gemeenten. Het gaat om de volgende taken:
 - Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg (Zowel AWBZ Als zorgverzekeringwet)
 - Provinciale jeugdzorg
 - Gesloten jeugdzorg
 - Jeugdreclassering en jeugdbescherming (uiterlijk in 2016 wordt dit en jeugdbescherming overgeheveld naar de gemeenten)

- Zorg voor licht verstandelijk gehandicapten jeugd.
- Preventie en vrijwillige hulpverlening wordt in goede afstemming met gedwongen hulpverlening georganiseerd door samenwerkende gemeenten.
- De CJG's gaan na de overheveling dienen als frontoffice voor alle jeugdzorg van de gemeente
- Binnen de gehele jeugdzorg wordt een eigen bijdrage ingevoerd. Bij uithuisplaatsing wordt deze bijdrage gelijk gemaakt aan de besparing die in een gezin optreedt als gevolg van het uithuis plaatsen van een kind. Concreet betekent dit dat men uitgaat van €3400 per jaar per kind. Daarnaast wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdigen die AWBZ zorg ontvangen. En verder wordt een eigen bijdrage ingevoerd in de extramurale jeugdzorgverlening.

Herzieningen binnen de jeugdzorg zijn onderdeel van een grotere ambitie:

1. Verbetering pedagogische kwaliteit leefomgeving
 - Beleid gericht op ontwikkeling gezondheid, talent, participatie, burgerschap, goede opvoeding en eigenkracht
2. Opbouw samenhangende zorgstructuur met:
 - Niet overnemen, maar versterken opvoeding
 - Niet voorzieningengericht, maar effectieve hulp
 - Samenwerken: 1 gezin, 1 plan, weinig smoelen

3. 3 Doelgroep en aantallen voor Beemster voor zover bekend

Er is een momenteel regionaal een startfoto in ontwikkeling. Deze is inmiddels wel gereed maar biedt nog onvoldoende informatie om iets over de Beemster situatie te kunnen zeggen. De komende tijd wordt er aan gewerkt om hier meer inzicht in te krijgen.

3.4 Alleen of samen doen?

Op dit moment werken veel organisaties die jeugdzorg aanbieden regionaal of zelfs landelijk. Beemster valt voor dit traject onder de stadsregio Amsterdam . Afsproken is om met elkaar op te trekken en gezamenlijk voor te bereiden. Om deze voorbereiding te doen heeft de stadsregio geld beschikbaar gesteld en zal er in regio Waterland een transitie manager komen die ons gaat helpen met het proces in de regio Waterland.

Op onderdelen waar dit voor de dienstverlening aan de klant beter is alleen lokaal een aanbod te doen zal hiervoor gekozen worden. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld een lokale frontoffice gecoördineerd door/ in samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en bijvoorbeeld het concept Buurtzorg (jong).

4.5 Financiën

Er komt een financieringssysteem voor het huidige preventieve beleid, de huidige vrijwillige provinciale jeugdzorg, de jeugd LVG en jeugd GGZ. Alle gelden die momenteel in de jeugdzorg omgaan worden overgeheveld naar de gemeenten. Wel vindt een efficiencykorting van €300 miljoen plaats. Deze efficiencykorting wordt in 2015 ingevoerd en zal starten met 80 miljoen netto en oplopen in 2017 naar 300 miljoen.

Voor 2012 ontvangen wij ten behoeve van de invoeringskosten een bedrag van 12.000,--

4.5 Planning

In het concept bestuursakkoord Rijk, VNG, IPO en Waterschappen is over decentralisatie jeugdzorg de volgende fasering op genomen:

- Per 1 januari 2014: de (landelijke) overheveling van de ambulante jeugdzorg van de provincies naar gemeenten. Eveneens wordt de verantwoordelijkheid voor de functies dagbesteding en begeleiding uit de AWBZ geheel bij gemeenten neergelegd. 2013 is daarvoor een overgangsjaar, waarbij gemeenten verantwoordelijk zijn voor de mensen die zich na 1 januari 2013 melden. Per 2014 worden gemeenten dus verantwoordelijk voor alle ambulante ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen, waardoor al op korte termijn een substantiële verbetering in de toegankelijkheid van de jeugdzorg wordt gerealiseerd. 1 januari 2014 is de einddatum van overheveling voor alle gemeenten. Gemeenten die eerder willen krijgen via een experimenteerartikel in de huidige wet de mogelijkheid te anticiperen op de datum van 1 januari 2014.
- Per 1 januari 2016: de (landelijke) overheveling van alle gespecialiseerde zorg: de jeugd geestelijke gezondheidszorg, de zorg aan licht verstandelijk beperkte jeugdigen, de resterende provinciaal gefinancierde jeugdzorg.
- Er wordt een slag om de arm gehouden ten aanzien van het overhevelingmoment voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering en de gesloten jeugdzorg. Dit is nog een discussiepunt.
- Voordeel van het gelijktijdig overhevelen van alle gespecialiseerde zorg is dat per die datum integraliteit bereikt wordt. 1 Januari 2016 is de einddatum voor overheveling voor alle gemeenten. In voorliggende jaren kan naar deze overheveling worden toegewerkt. Het wettelijk kader dient er in te voorzien dat (samenwerkingsverbanden van) gemeenten die in staat zijn de specialistische zorg eerder dan 1 januari 2016 over te nemen, hiertoe de mogelijkheid hebben.

4,6 Tijdsplanning van de stadsregio

Zoals al eerder opgemerkt werken gezegd wij waar mogelijk in de regio. De stadsregio heeft de volgende planning gemaakt. Het voorbereidende jaar 2011 is opgedeeld in 4 fasen waarbij in het eerste kwartaal een startfoto gemaakt is, in het tweede kwartaal komen alle ontwikkelingen aan bod zodat in het derde kwartaal de gemeentelijke visies op het jeugddomein ontstaan. In het laatste kwartaal stellen de gemeenten (indien gewenst gezamenlijk) het echte transitieplan op. Afhankelijk van de keuzes van gemeenten en de precieze inhoud van het transitieplan kan in 2012 het lokale jeugdbeleid toegroeien naar jeugdzorg en andersom. De rol van CJG is essentieel voor het welslagen van de uiteindelijke transitie omdat zij mogelijk als front office voor alle jeugdzorg gaan dienen. Vervolgens zal in 2013 en 2014 de daadwerkelijke decentralisatie van middelen en verantwoordelijkheden plaatsvinden. Tegen die tijd zijn hopelijk de experimenten en pilots in de Proeftuin Regio Amsterdam al zo ver ontwikkeld dat de echte stelselwijziging voornamelijk nog op papier plaatsvindt. De praktijk is dan al anders.

4.7 Kansen en bedreigingen

Kansen

- Het versterken van de samenwerking tussen CJG en Wmo/school/ en veiligheidshuis.
- Een beter inzicht in de doelgroepen.
- Het bevorderen van het gebruik van lokaal aanbod
- Meer inzet op eigen kracht conferenties
- Tegengaan van versnipperd aanbod
- Regierol, kortere lijnen en sneller hulp
- Het huidige stelsel vereenvoudigen
- Minder bureaucratie
- Investerings in jeugd terugverdienen: minder uitval meer participatie

- Efficiënter hulpverlening en gebruik van de middelen
- Onderzoeken van de mogelijkheden van Buurtzorg (jong).

Bedreigingen

- Schaalgrootte probleem rond zorginkoop. Gevaar van versnippering van specialistische zorgfuncties
- Overschatting van pedagogische civiel society (de mensen, de cliënten denken nog niet vanuit burgerkracht en zelfverantwoordelijkheid)
- Financiële onduidelijkheden, veel budgetten nog niet bekend zoals PGB.
- Gemeente Beemster zal moeten sparen van budgetten. Wisselend gebruik van 'dure' zorghulp waardoor elk jaar andere uitgaven zijn. Waardoor er ook aanzienlijk tekort aan budget kan ontstaan als er 1 kind meer in zorg is dan normaal.
- Laagdrempeligheid van CJG kan verdwijnen door overhevelingen van alle taken BJAA

(decos 587/6)